

Jaarverslag

2023-2024

Je toekomst begint met
een goede start

[Voorwoord](#)

[RBL algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Voorwoord

Het Regionaal Bureau Leerlingzaken Oosterschelderegio kijkt terug op een schooljaar waarin we ons met volle overtuiging hebben ingezet voor het recht op onderwijs van alle jongeren in onze regio. Onze missie blijft helder: we ondersteunen kinderen en jongeren in hun ontwikkeling en recht op onderwijs. We stimuleren ze toekomstgericht bezig te zijn en een startkwalificatie te halen. Als het nodig is zoeken we naar het best passende maatwerktraject.

In het afgelopen schooljaar hebben we intensief samengewerkt met scholen, zorg- en andere ketenpartners om jongeren de ondersteuning te bieden die zij nodig hebben. De toenemende complexiteit van de casuïstiek vraagt steeds vaker om maatwerk en nauwgezette samenwerking. Dit vereist flexibiliteit en creativiteit in een tijd waarin de uitdagingen, zoals personeelsverloop en wachtlijsten in de zorg, toenemen.

Dit jaar hebben we ons wederom ingespannen om verzuim en voortijdig schoolverlaten aan te pakken. Met gerichte interventies en maatwerk hebben we ervoor gezorgd dat

jongeren die verzuimen en dreigden uit te vallen, op koers konden blijven. De acties die we hebben ondernomen, werpen hun vruchten af en geven ons het vertrouwen dat dat we deze aanpak in de toekomst verder kunnen versterken en uitbreiden.

Samen met onze ketenpartners werken we aan het versterken van de samenwerking binnen het onderwijs, de jeugdhulp en arbeidsmarkt. Het streven is om een toekomstbestendige organisatie te blijven die klaarstaat voor de continu veranderende behoeften van kinderen en jongeren. Het is onze gedeelde verantwoordelijkheid om samen te werken aan duurzame oplossingen die aansluiten bij de uitdagingen van vandaag.

In dit jaarverslag presenteren we de belangrijkste cijfers en resultaten van het schooljaar 2023-2024. Deze inzichten vormen de basis voor verdere ontwikkeling en bieden aanknopingspunten voor verdieping van onze aanpak. We blijven gericht op verbetering en werken samen aan een toekomst waarin iedere jongere de ondersteuning krijgt

die zij verdienen, zodat zij een solide basis krijgen voor hun toekomst.

Wij danken al onze medewerkers, partners en betrokkenen voor hun waardevolle bijdragen. We blijven ons samen inzetten om jongeren in de Oosterschelderegio de ondersteuning te bieden die zij verdienen, en kijken vol vertrouwen naar de toekomst.

Jet Clarijs

Teammanager RBL Oosterschelderegio

[Voorwoord](#)
[RBL algemeen](#)
[Leerplicht](#)
[Doorstroompunt](#)
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)
[Bijlagen](#)

RBL algemeen

Het RBL Oosterschelderegio bestaat sinds 2010 en is een gemeenschappelijke regeling van de 7 Oosterschelderegio gemeenten.

In opdracht van deze gemeenten en het ministerie van OC&W voert het RBL de Leerplichtwet, de Kwalificatieplicht en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten uit. Dagelijks zetten de RBL-consulenten zich in om perspectief te bieden aan kinderen, jongeren en ouders. Zij doen dit onder meer door het voeren van gesprekken met leerling en ouders en door overleg met scholen, ketenpartners en netwerkpartners.

We bieden vanuit onze taak ondersteuning om het verzuim van jongeren terug te dringen en hervatting van onderwijs te realiseren. We denken daarbij actief mee bij de tot stand brengen van maatwerktrajecten.

Het RBL heeft een belangrijke signalerende rol. In de praktijk zien we dat verzuim vaak een eerste teken kan zijn van diepere problemen bij jongeren en gezinnen. In gevallen van meervoudige gezinsproblematiek of ziekteverzuim stemmen we af met school, CJG, GGD en betrokken hulpverleners om te bepalen waar de prioriteit ligt bij het aanpakken van het verzuim. Vaak dragen we de verantwoordelijkheid over aan andere professionals en blijven we de voortgang op procesniveau monitoren.

Het team van het RBL Oosterschelderegio bestaat uit 18 medewerkers, onderverdeeld in verschillende functies:

- RBL-consulenten met specialisatie in Leer- en kwalificatieplicht
- Doorstroomcoaches met specialisatie in begeleiding van 18+ jongeren
- Senior Adviseur passend onderwijs en VSV
- (Senior) officemanagers
- Teammanager

Kind ook
verantwoordelijk
voor schoolbezoek

5jr.

Start
leerplicht

12jr.

16jr.

Einde leerplicht,
wel
kwalificatieplicht

18jr.

Einde kwalificatieplicht,
start RMC

22jr.

Einde RMC-
leeftijd

[Voorwoord](#)

[RBL algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Resultaten

In dit hoofdstuk worden de cijfermatige resultaten gepresenteerd, doorgaans op een globale manier, met de nodige onderbouwing om de bredere context te waarborgen. Om de gemeenten in staat te stellen om dieper in te gaan op hun eigen cijfers en deze te vergelijken, zal er uitgebreide data aan elke gemeente worden verstrekt.

[Voorwoord](#)

[RBL algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

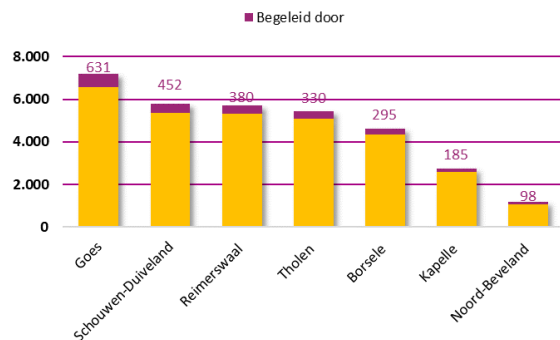
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

In de Oosterschelderegio wonen momenteel ca. 33.000 jongeren in de leeftijd van 5 tot en met 22 jaar.

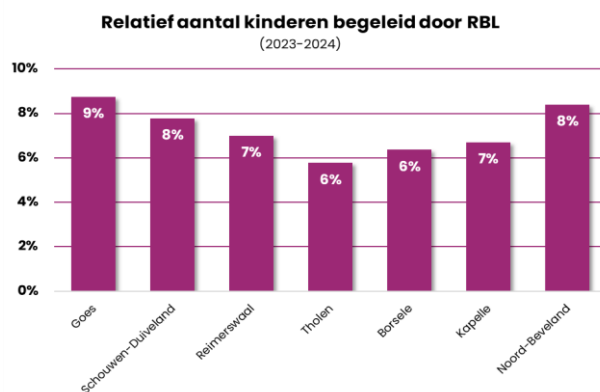
In het schooljaar 2023-2024 heeft het RBL 2.422 jongeren begeleid. Dit aantal is vrijwel gelijk aan vorig schooljaar. Dit aantal omvat zowel jongeren waarvoor verzuimmeldingen zijn geregistreerd, preventieve interventies zijn gepleegd en jongeren die hun opleiding voortijdig hebben afgebroken, zogenaamde voortijdig schoolverlaters.

Totaal aantal jongeren (5 tm 22 jaar)
(schooljaar 2023-2024)

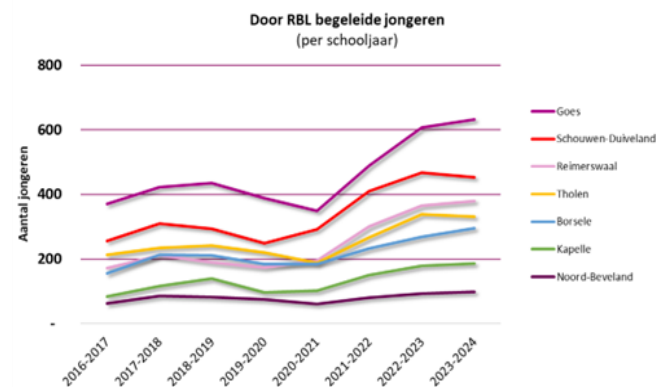
1.1

In figuur 1.2 de procentuele verdeling per gemeente.

1.2

In figuur 1.3 wordt het historische verloop van het aantal begeleidde jongeren over de afgelopen tien jaar geïllustreerd. De data laten een periode van redelijke stabiliteit zien in de schooljaren 2014 tot 2019. De jaren die werden getekend door de impact van de COVID-19-pandemie (2019-2020-2021), vertonen een duidelijke daling. Daarna volgt een opmerkelijke stijging van het aantal begeleidde jongeren die dit jaar lijkt te stabiliseren.

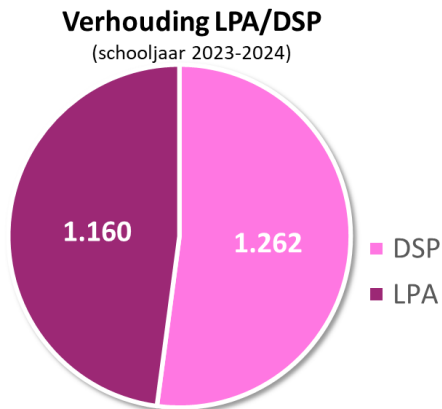
1.3

[Voorwoord](#)
[RBL algemeen](#)
[Leerplicht](#)
[Doorstroompunt](#)
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)
[Bijlagen](#)

Leerplicht en Doorstroompunt

Het RBL begeleidt jongeren uit het PO, VO, MBO en voortijdig schoolverlaters (VSV). De begeleiding van leerlingen uit het PO en VO wordt door het team Leerplicht verzorgd. MBO studenten en VSV-ers worden door het Doorstroompunt begeleidt. De verhouding van het begeleide jongeren is vrijwel gelijk.

In figuur 1.4 de spreiding van werkzaamheden door Leerplicht en het Doorstroompunt.

1.4

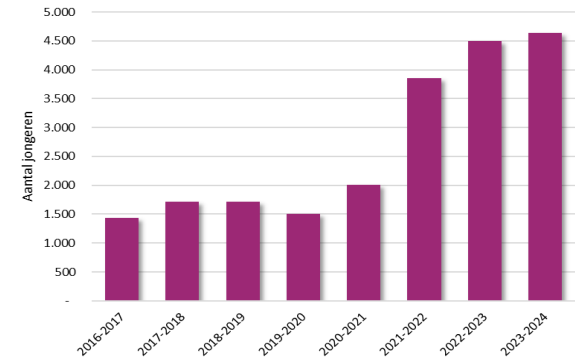
Meldingen

De frontoffice van het RBL Oosterschelderegio heeft in schooljaar 2023-2024 in totaal 4632 meldingen verwerkt, beoordeeld, geregistreerd, administratief afgehandeld of doorgezet naar Leerplicht of Doorstroompunt. Dit zijn hoofdzakelijk DUO verzuimmeldingen, school in- en uitschrijvingen en wijzigingen vanuit de persoonsregistraties binnen de regio.

De frontoffice van het RBL stelt onder meer vast of een melding administratief moet worden opgevolgd of moet worden toegewezen aan een RBL consultant. Als het een verzuimmelding betreft controleren zij de melding op volledigheid en halen zij voor zover mogelijk missende informatie op bij de melder. Vervolgens wordt de verzuimmelding toegewezen aan de RBL Consultant die verbonden is aan de betreffende school of aan de gemeente waar de jongere staat ingeschreven.

Uit de 4632 meldingen zijn in totaal 2736 (verzuim)meldingen geregistreerd en toegewezen aan Leerplicht en Doorstroompunt.

Totaal aantal meldingen

1.5

In figuur 1.5 het verloop van het aantal meldingen sinds schooljaar 2016-2017.

Sinds schooljaar 2021-2022 is het aantal meldingen dat het RBL ontvangt bijna verdubbeld. Enerzijds is dit een positief resultaat als gevolg van de inspanningen die het RBL en de Onderwijsinspectie de afgelopen jaren heeft geleverd om scholen consequent(er) verzuim te laten melden. We hebben hierdoor steeds beter zicht op het werkelijke schoolverzuim. Anderzijds betekent het ook dat de administratieve werklast en -druk is verdubbeld en het aantal verzuimmeldingen dat de RBL Consulenten moeten verwerken fors is toegenomen.

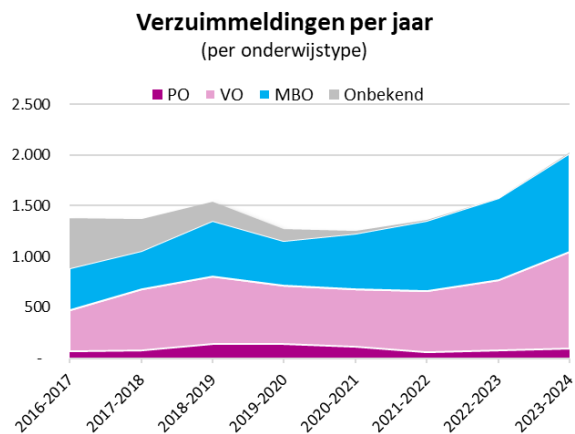
[Voorwoord](#)
[RBL algemeen](#)
[Leerplicht](#)
[Doorstroompunt](#)
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)
[Bijlagen](#)

Verzuim

Het RBL heeft afgelopen schooljaar 2025 verzuimmeldingen verwerkt. Onze consultants zijn toegewijd aan het aanpakken van schoolverzuim en het begeleiden van jongeren naar het behalen van een startkwalificatie vanuit de landelijke richtlijn 'Methodische Aanpak Schoolverzuim' (MAS). In samenwerking met scholen en GGD streven wij ernaar om vroegtijdig verzuim en uitval te signaleren en aan te pakken. Wanneer een leerling afwezig is, trachten wij de reden daarachter te achterhalen en de leerling met passende ondersteuning, zo spoedig mogelijk terug naar school te begeleiden.

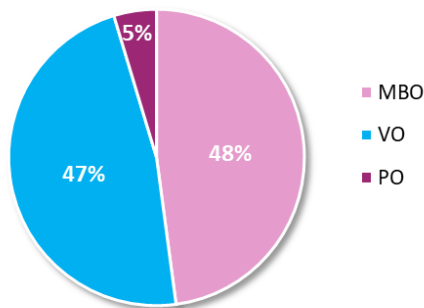
In figuur 2.1 een overzicht van het aantal verzuimmeldingen per onderwijssoort de afgelopen schooljaren in de Oosterschelderegio. Het valt op dat er aanzienlijk meer verzuimmeldingen zijn wanneer leerlingen de overgang maken van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs en dat het aantal verzuimmeldingen op het MBO nagenoeg gelijk blijft aan het aantal in het VO.

In figuur 2.2 de procentuele verhoudingen van verzuimmeldingen per onderwijssoort in schooljaar 2023-2024.

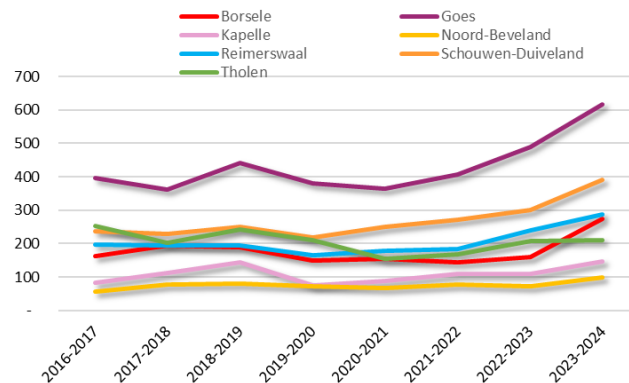
2.1

Verzuimmeldingen per onderwijssoort

2.2

Verzuimmeldingen per gemeente (per schooljaar)

2.3

In figuur 2.3 een overzicht van het verloop de afgelopen schooljaren van het aantal verzuimmeldingen per gemeente. We zien dat het aantal verzuimmeldingen in vrijwel alle gemeenten een gelijke stijgende lijn toont.

De algemene stijging valt te verklaren doordat het RBL de afgelopen jaren veel heeft geïnvesteerd om scholen consequenter verzuim te laten melden via het DUO verzuimloket. Daarnaast heeft de Onderwijsinspectie hier de laatste jaren campagne op gevoerd omdat (landelijk) bij veel scholen de verzuimregistratie niet op orde was. Andere verklaringen zijn het niet dekkende onderwijsaanbod, groei in jongeren die zorg nodig hebben en wachtlijsten jeugdzorg.

[Voorwoord](#)

[RBL algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

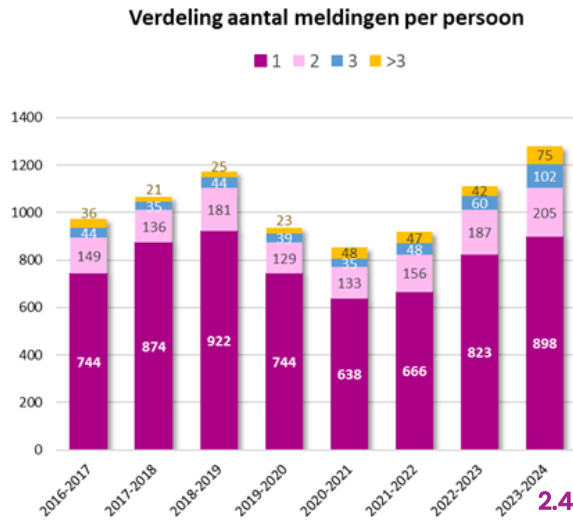
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Ontwikkelingen binnen verzuim

Naast het feit dat we een stijging constateren van het totaal aantal verzuimmeldingen dat wij verwerken, valt op dat het aantal leerlingen en studenten waarvoor wij meerdere verzuimmeldingen ontvangen toeneemt.

In figuur 2.4 een weergave van de verdeling van het aantal meldingen per leerling de afgelopen schooljaren.

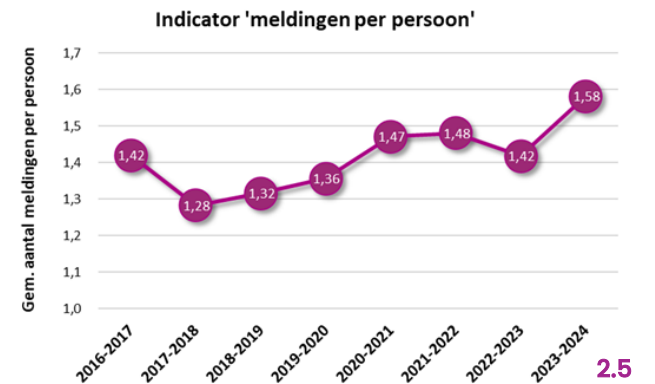

We zien dat bij 898 verzuimmeldingen de jongeren na onze interventie dat schooljaar niet meer heeft verzuimd. Bij 205 jongeren is het verzuim gestopt na twee meldingen, dit zijn in totaal 410 verzuimmeldingen.

De groep jongeren waarbij er sprake is van drie of meer verzuimmeldingen, met enkele uitschieters tot meer dan 10 verzuimmeldingen, neemt toe. In totaal gaat het hierbij om 177 leerlingen waarvoor wij 667 verzuimmeldingen hebben ontvangen. Dit is bijna 33% van het totaal aantal verzuimmeldingen dat wij hebben verwerkt.

Met name deze laatste groep jongeren gaan we verder in kaart brengen om te onderzoeken welke (overeenkomstige) factoren mogelijke van invloed zijn op het veelvuldige verzuim. Het is interessant om te kijken of we daar met onze ketenpartners proactief en preventief in kunnen handelen.

In figuur 2.5 een overzicht van

[Voorwoord](#)
[RBL algemeen](#)
[Leerplicht](#)
[Doorstroompunt](#)
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)
[Bijlagen](#)

Methodische Aanpak Schoolverzuim

Ons werk binnen het RBL volgt de landelijke Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Het principe van de MAS is om schoolverzuim binnen het kader van vrijwillige medewerking en anders via het civielrecht op te lossen. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de bijlage.

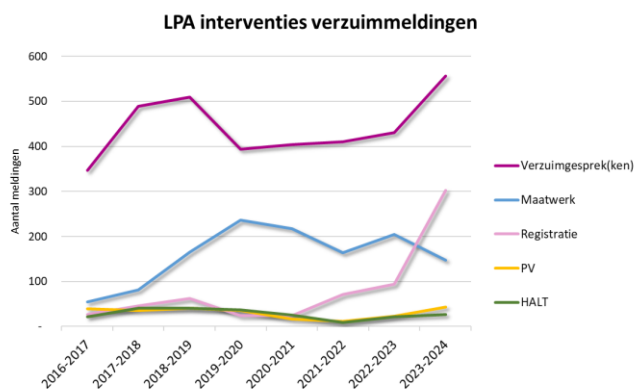
Begeleiding leerplicht

De RBL consulent onderzoekt de verzuimmelding in samenwerking met de school en andere betrokkenen, om te achterhalen wat de mogelijke oorzaken van het verzuim zijn. Op basis van de uitkomst kan worden gewerkt aan een gerichte en passende aanpak om het schoolverzuim duurzaam terug te dringen en te stoppen. De RBL consulent betreft of verwijst in overleg met leerling, ouders en school naar partijen die de juiste ondersteuning of hulp voor de leerling kunnen organiseren of bieden en bewaakt het proces om ervoor te zorgen dat de leerling zo snel mogelijk weer volwaardig kan deelnemen op school. Daarnaast is de consulent een belangrijke partner bij het (preventief) signaleren van verzuim en voortijdig schoolverlaten.

Interventies

Binnen het RBL hanteren we diverse interventies om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten te voorkomen.

In figuur 3.1 een overzicht van het verloop van de soorten interventies de afgelopen schooljaren.

Verzuimgesprekken en maatwerk

In de meeste gevallen volstaat het voeren van verzuimgesprek(ken) met leerlingen en ouders/ verzorgers.

Het inzetten van maatwerkarrangementen komt de afgelopen jaren steeds regelmatig voor. Bij een maatwerkarrangement wordt bijvoorbeeld in overleg met school, GGD, hulpverleners en ouders afgeweken van de wettelijke onderwijstijd die beter aansluit bij de fysieke of mentale belastbaarheid van leerling, waardoor het verzuim afneemt.

[Voorwoord](#)
[RBL algemeen](#)
[Leerplicht](#)
[Doorstroompunt](#)
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)
[Bijlagen](#)

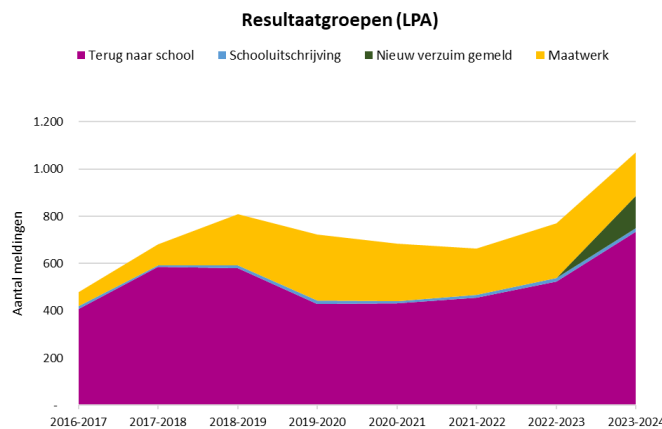
Proces verbaal (PV)

De Leerplichtwet biedt de mogelijkheid tot het opmaken van een proces-verbaal bij ongeoorloofd schoolverzuim. Het uitgangspunt van de MAS is dat er pas een proces-verbaal wordt opgemaakt in geval van verzuim, nadat eerst andere oplossingen zijn onderzocht en wanneer vrijwillige maatregelen niet hebben geleid tot het stoppen van het verzuim. Er worden drie soorten proces-verbaal opgemaakt: absoluut verzuim, luxe verzuim en relatief verzuim (zie bijlage voor toelichting).

Halt

Indien er sprake is van verzuim zonder (meervoudige) onderliggende problematiek, kan een Halt maatregel een effectieve en eenvoudige interventie zijn. Een leerling wordt naar Halt verwezen wanneer zowel de leerling als de ouders hiervoor toestemming geven. De leerling krijgt een leerstraf gericht op het stoppen van het verzuim. Halt verwijzingen zijn van toepassing op kinderen en jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.

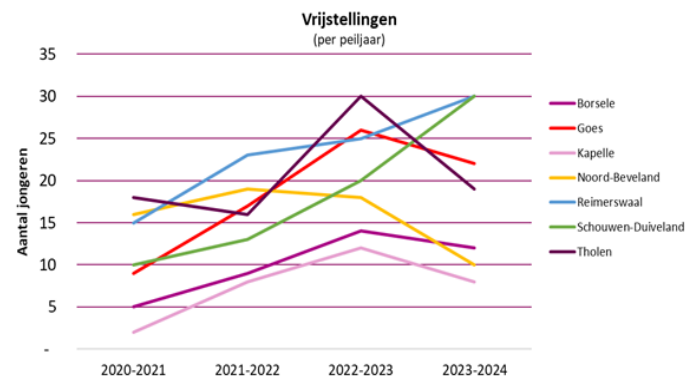
Ondanks de toename van het aantal verzuimmeldingen in de afgelopen jaren, zijn het aantal processen-verbaal en Halt-verwijzingen niet noemenswaardig gestegen. Dit kan deels worden verklaard doordat we consequent de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) toepassen bij de aanpak van schoolverzuim. Zie bijlage voor de absolute aantallen.

3.2

In de bovenstaande figuur een overzicht van de resultaten van onze interventies de afgelopen schooljaren. We zien dat een groot aandeel van onze interventies leidt tot einde verzuim en voortzetting van de schoolloopbaan. Daarbij zien we dat er een groot gedeelte van de jongeren maatwerk nodig heeft en jongeren opnieuw in het verzuim worden gemeld.

Vrijstellingen

In enkele gevallen vragen ouders een vrijstelling van de leerplicht aan voor hun kind. Dit kan resulteren in vrijstelling gedurende (een deel van) het schooljaar. Zie figuur 3.3 voor een overzicht van het aantal vrijstellingen per gemeente per schooljaar.

3.3

Met uitzondering van een uitschieter in schooljaar 2022-2023, blijft het aantal vrijstellingen redelijk stabiel. Het overgrote deel van vrijstellingen wordt toegekend of verlengd omdat de leerling het hele schooljaar niet belastbaar is voor onderwijs vanwege de lichamelijke of psychische gezondheid. De leerlingen zijn volledig aangewezen op zorg.

[Voorwoord](#)

[RBL algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

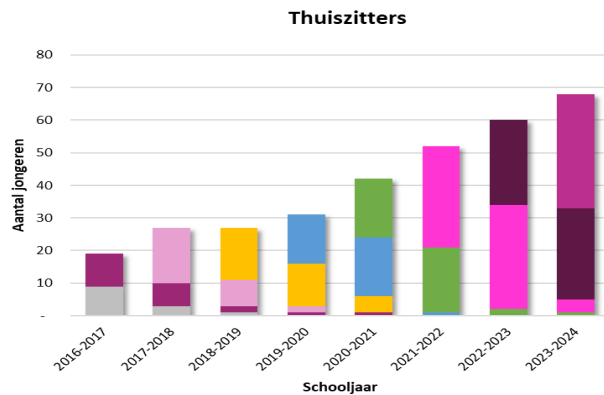
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Thuiszitters

In de Oosterschelderegio nemen we zowel curatieve als preventieve maatregelen bij de aanpak van thuiszitters. We werken nauw samen met samenwerkingspartners om vroegtijdig potentiële thuiszitters te identificeren, waardoor we in een vroeg stadium kunnen ingrijpen.

In figuur 3.4 een overzicht van het aantal thuiszitters op in de Oosterschelderegio en de af- en opbouw de afgelopen schooljaren, peildatum 18-09-2024 (de gekleurde balken in het figuur vertegenwoordigen dezelfde leerlingen).

3.4

In schooljaar 2023-2024 zijn er 35 nieuwe thuiszitters geregistreerd bovenop 31 langdurige thuiszitters uit de voorgaande schooljaren. Gemiddeld genomen staan thuiszitters 2 schooljaren geregistreerd als thuiszitter.

We zien het aantal thuiszitters de afgelopen jaren stijgen. Dit is te verklaren doordat het RBL samen met de Samenwerkingsverbanden (SWV) de afgelopen jaren fors hebben geïnvesteerd om scholen consequent thuiszitters te melden. De regionale aanpak van thuiszitters in het VO in samenwerking met de scholen, SWV en CJG's is dit schooljaar gecontinueerd en wordt doorontwikkeld.

In alle gevallen waarin een leerling thuis komt te zitten, vindt op casusniveau overleg plaats tussen de school, ouders, leerplichtambtenaar, de GGD, eventueel betrokken CJG en hulpverleners. Het SWV voert samen met de school van de leerling regie op de periodieke thuiszitters-overleggen. SWV moeten per kwartaal de Onderwijs Inspectie inlichten over de thuiszitters van hun scholen. Inmiddels is de afstemming rondom thuiszitters in het PO ook beter op de rails en stemmen we elk kwartaal af met het samenwerkingsverband over de voortgang.

Doordat thuiszitters vrijwel altijd geoorloofd verzuimen vanwege lichamelijke en/of psychische problemen is een goede afstemming met GGD en CJG's van groot belang. We zijn constant met deze partijen in gesprek om de afstemming te verbeteren omdat vooral daar tijdswinst is te behalen en de doorlooptijden van het thuiszitten terug te dringen.

In de praktijk begint een thuiszitperiode zelden bij aanvang van een schooljaar. Daar komt bij dat veel thuiszitters gedurende deze periode vaak wel een vorm van afstand of thuisonderwijs volgen naast de behandeling of hulpverlening die zij ontvangen.

[Voorwoord](#)

[RBL algemeen](#)

[Leerplicht](#)

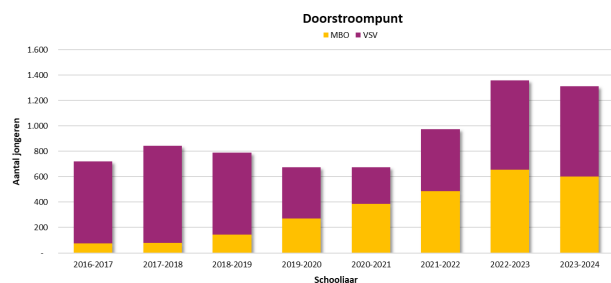
[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Doorstroompunt

Sinds 1 januari 2024 is de term RMC definitief vervangen door Doorstroompunt Oosterschelderegio. Met een team van 7 Doorstroomcoaches wordt in nauwe samenwerking met het MBO schoolverzuim en –uitval voorkomen voor studenten van 16 tot 23 jaar. Het behalen van een startkwalificatie is daarbij het hoofddoel. Voortijdig schoolverlaters worden geregistreerd en actief benaderd om ze te ondersteunen bij terugkeer in het MBO of een ander passend traject dat goed aansluit bij de kansen en mogelijkheden van deze jongeren.

4.1

In schooljaar 2023-2024 heeft het Doorstroompunt 1.252 jongeren begeleid waarvan 349 kwalificatieplichtigen. In figuur 4.1 een overzicht van de verhouding tussen ondersteuning aan schoolgaande MBO studenten en voortijdig schoolverlaters.

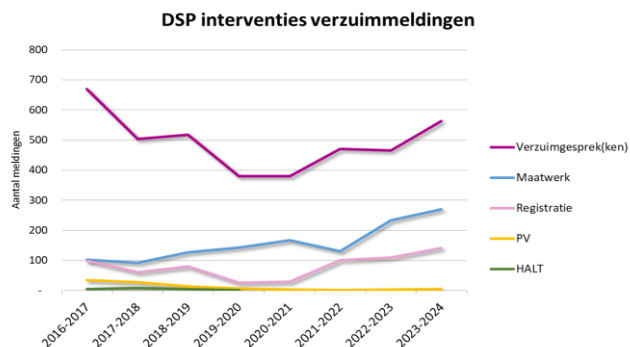
Ondersteuning MBO

De ondersteuning van het Doorstroompunt aan MBO studenten is gericht op het terugdringen van schoolverzuim en het voorkomen van schooluitval.

Verzuimgesprekken

Samen met de MBO instelling wordt onderzocht wat de oorzaak is van het verzuim en wat er nodig is om het verzuim te beëindigen. De MBO instelling voert de regie op de aanpak, het Doorstroompunt adviseert en ondersteunt hierin. De ondersteuning van het Doorstroompunt is veelal gericht op het leggen van verbindingen met externe disciplines binnen het sociaal domein die kunnen bijdragen in de aanpak.

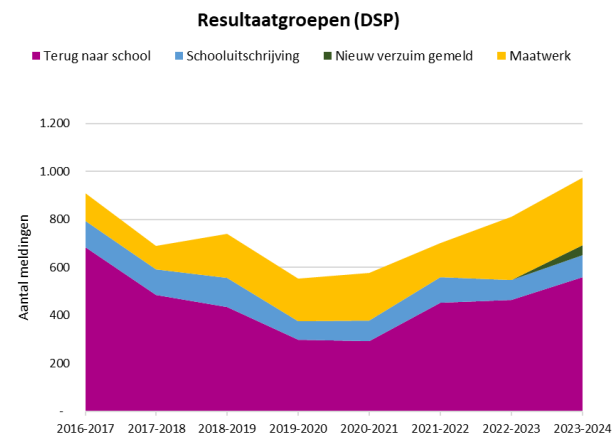
In figuur 4.2 een overzicht van de verschillende soorten interventies van het Doorstroompunt aan MBO studenten de afgelopen schooljaren.

4.2

We zien dat de inzet van maatwerktrajecten toeneemt. Dit zijn onder meer interne maatwerkvoorzieningen die het MBO zelf aanbiedt om studenten te helpen bij het heroriënteren op een passende schoolloopbaan en voorschakeltrajecten om de student voor te bereiden op een overstap naar een andere opleidingsrichting of een combinatie van onderwijs en zorg. Daarnaast worden met hulp van het Doorstroompunt externe maatwerktrajecten ingezet om de student te ondersteunen bij de studieloopbaan.

In figuur 4.3 een overzicht van de eindresultaten van de begeleiding aan MBO studenten gedurende de afgelopen schooljaren.

4.3

[Voorwoord](#)
[RBL algemeen](#)
[Leerplicht](#)
[Doorstroompunt](#)
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)
[Bijlagen](#)

Ondersteuning Voortijdig Schoolverlaters

Het Doorstroompunt heeft de wettelijke taak om alle jongeren tot 23 jaar die zonder startkwalificatie hun opleiding hebben afgebroken in beeld te hebben en actief te benaderen.

In schooljaar 2023-2024 heeft het Doorstroompunt 711 jongeren zonder startkwalificatie begeleid en benaderd om te onderzoeken of zij ondersteuning willen of nodig hebben.

De groep jongeren zonder inkomsten, in totaal 275, hebben daarbij de hoogste prioriteit. Zij zijn zelden in beeld bij andere overheidsinstanties, zijn vaak zorgmijder en kampen met financiële problemen. De overige 436 jongeren hebben inkomen via werk of uitkering.

Voor jongeren met een uitkering zoeken we de samenwerking met de afdeling Werk, Inkomen en Zorg van de 7 Oosterschelde gemeenten. Samen wordt bepaald welk traject het meest passend is voor de jongere en hoe de arbeidsdeelname kan worden verduurzaamd.

Jongeren met inkomen uit werk worden door het Doorstroompunt gemonitord op hoogte en bestendigheid van het inkomen. Verder worden zij periodiek benaderd en ingelicht over de dienstverlening van het Doorstroompunt.

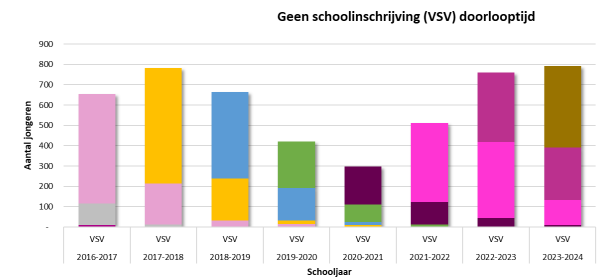
De ondersteuning van Doorstroompunt heeft als hoofddoel om de voortijdig schoolverlaters alsnog een startkwalificatie te laten behalen. Samen met de jongere en andere betrokkenen wordt onderzocht wat de jongere nodig heeft om de studieloopbaan weer op te pakken. Dit kan een voltijd MBO zijn (BOL) of bijvoorbeeld een MBO leerwerktraject (BBL).

Het Doorstroompunt Oosterschelderegio heeft daarnaast een gevarieerd aanbod van interventies die goed aansluiten bij de ondersteuningsvraag van VSV-ers. We voeren onder meer zelfstandig uitgebreide beroepskeuze-onderzoeken uit. Daarnaast bieden we meerdaagse activerings- en oriëntatieprogramma aan, STERK, waarmee jongeren in kleine groepen aan de slag gaan op verschillende leefgebieden. Dit programma wordt mede mogelijk gemaakt met financiering vanuit het Maatschappelijke Diensttijd programma van het ministerie VWS.

Wanneer de jongere werkt, worden de verschillende mogelijkheden om zich te kwalificeren of certificeren besproken. Dit kan onder meer door de nieuwe derde MBO leerlijn, het praktijkleren, of door branchegerichte opleidingsmogelijkheden.

Wanneer blijkt dat het behalen van een startkwalificatie niet haalbaar is, dan onderzoekt het Doorstroompunt op welke leefdomeinen de jongere ondersteuning nodig heeft om binnen de mogelijkheden duurzaam maatschappelijk te participeren. Vaak is dat op het gebied van werk, inkomen, en (maatschappelijke) zorg. De Doorstroompuntcoaches ondersteunen bij het mobiliseren van partners en verwijzen door naar voorzieningen van gemeenten die daar een wettelijke taak in hebben.

In figuur 4.4 een overzicht van de doorlooptijden van VSV-trajectbegeleiding de afgelopen schooljaren. We zien dat de gemiddelde doorlooptijd inclusief nazorg van VSV-trajectbegeleiding 2 tot 3 schooljaren bestrijkt.

[Voorwoord](#)

[RBL algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Ontwikkelingen en perspectief

In dit hoofdstuk worden de relevante ontwikkelingen en toekomstverwachtingen van het RBL besproken, gericht op de inhoud van het jaarverslag.

[Voorwoord](#)

[RBL algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Het RBL blijft voortdurend in beweging. Verschillende in- en externe factoren beïnvloeden ons werk, nu en in de toekomst. Denk dan aan personeelsswisselingen, wetsvoorstellen, een groeiende caseload en veranderingen in de samenstelling van onze doelgroep. Deze factoren leiden tot aanpassingen in onze aanpak, zodat we de juiste ondersteuning kunnen blijven bieden aan onze doelgroep.

Voorstel wetswijziging

Met ingang van januari 2026 breidt het Doorstroompunt zijn wettelijke taken uit als gevolg van de nieuwe wet 'Van school naar duurzaam werk' (zie bijlage). Deze wetswijziging brengt met zich mee dat het Doorstroompunt en de doorstroomcoaches voortaan ook jongeren zonder startkwalificatie in de leeftijd van 23 tot 27 jaar gaan begeleiden. Momenteel richt de begeleiding zich op jongeren van 18 tot 23 jaar. Voor de (centrum)gemeente betekent dit dat zij door het onderwijs of het Doorstroompunt in een eerder stadium bij jongeren betrokken zullen worden om hen te begeleiden naar werk.

Verhoging aantallen

Het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) constateert een duidelijke toename in het aantal jongeren dat door het bureau wordt begeleid. Deze stijging kan deels worden toegeschreven aan verbeterde meldingsprocessen door scholen, die zijn versterkt door extra aandacht voor het verzuimprotocol en de thuiszittersregistratie. Daarnaast hebben gezamenlijke inspanningen van ketenpartners binnen het onderwijsdomein, zoals scholen,

samenwerkingsverbanden, GGD, CJG en het RBL, hieraan bijgedragen. Ook technologische ontwikkelingen hebben het signaleren en registreren van verzuim de afgelopen jaren geoptimaliseerd en vereenvoudigd. Een andere mogelijke verklaring is dat jongeren steeds meer stress ervaren en dat de onderliggende problematiek complexer lijkt te worden.

[Voorwoord](#)

[algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Bijlagen

[Voorwoord](#)

[algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Begrippen- lijst

Absoluut verzuim

Als een leer- of kwalificatieplichtige jongere niet op een school staat ingeschreven.

Doorstroompunt

Voorheen RMC. Hier werken de doorstroomcoaches met school en de jongeren (18–23 jaar) aan het behalen van een startkwalificatie. De aanpak VSV is onderdeel van het Doorstroompunt.

Jongeren in kwetsbare posities (JKP)

Jongeren tot 23 jaar die de overstap maken vanuit het

praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, het vmbo (basisberoepsgerichte leerweg) en de entreeopleiding naar het (vervolg) mbo of de arbeidsmarkt.

Leerrecht:

in de landelijke adviezen wordt steeds vaker de term leerrecht gebruikt i.p.v. de term leerplicht.

Luxe verzuim

De leerling is zonder toegekend verlof buiten de schoolvakanties om op vakantie gegaan.

Relatief verzuim

Een leerling staat wel ingeschreven op een school, maar is zonder geldige reden afwezig tijdens les- of praktijktijd.

RMC

Regionale Meld en Coördinatie (geldende term totdat nieuwe VSV/Doorstroompunt wetsvoorstel in werking is).

Startkwalificatie:

een havo, vwo of mbo 2–diploma.

Thuiszitter

De officiële definitie van een thuiszitter is: een leerplichtige of kwalificatie plichtige leerling die ingeschreven staat op een school en de school langer dan 4 weken zonder geldige reden niet bezoekt.

Voortijdig schoolverlater (VSV'er) is een jongere die:

- tussen de 12 en de 23 jaar oud is; niet
- staat ingeschreven op een school;
- geen startkwalificatie heeft (een diploma op minimaal mbo 2, havo- of vwo-niveau);
- niet uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs komt.

[Voorwoord](#)

[algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Vrijstellings- criteria

Per vrijstellingsgrond volgt hieronder de definitie van de vrijstellingsgrond.

Vrijstelling 5 onder a: betreft jongeren die op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt zijn om onderwijs te volgen. Deze vrijstelling kan alleen worden verleend als er een verklaring is van een onafhankelijk arts, specialist,

psycholoog of pedagoog. Deze kinderen volgen helemaal geen onderwijs.

Vrijstelling 5 onder b: bezwaar tegen de richting van het onderwijs. Het aantal vrijstellingen dat hiervoor wordt aangevraagd is fors toegenomen.

Vrijstelling 5 onder c: dit betreft leerlingen die ingeschreven staan op een school in het buitenland. Deze leerlingen gaan dus gewoon naar school. In onze regio betreft het veelal leerlingen die in België op school zitten, veelal vanuit de gemeente Reimerswaal.

Vrijstelling 11 g: betreft gewichtige omstandigheden, dit zijn omstandigheden buiten de wil van het kind of de ouders om. De duur van deze afgegeven vrijstellingen varieert, soms is dit maar voor de duur van een maand of enkele dagen.

Vrijstelling 15: betreft het volgen van ander onderwijs. Dit aantal is al jaren stabiel.

[Voorwoord](#)

[algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

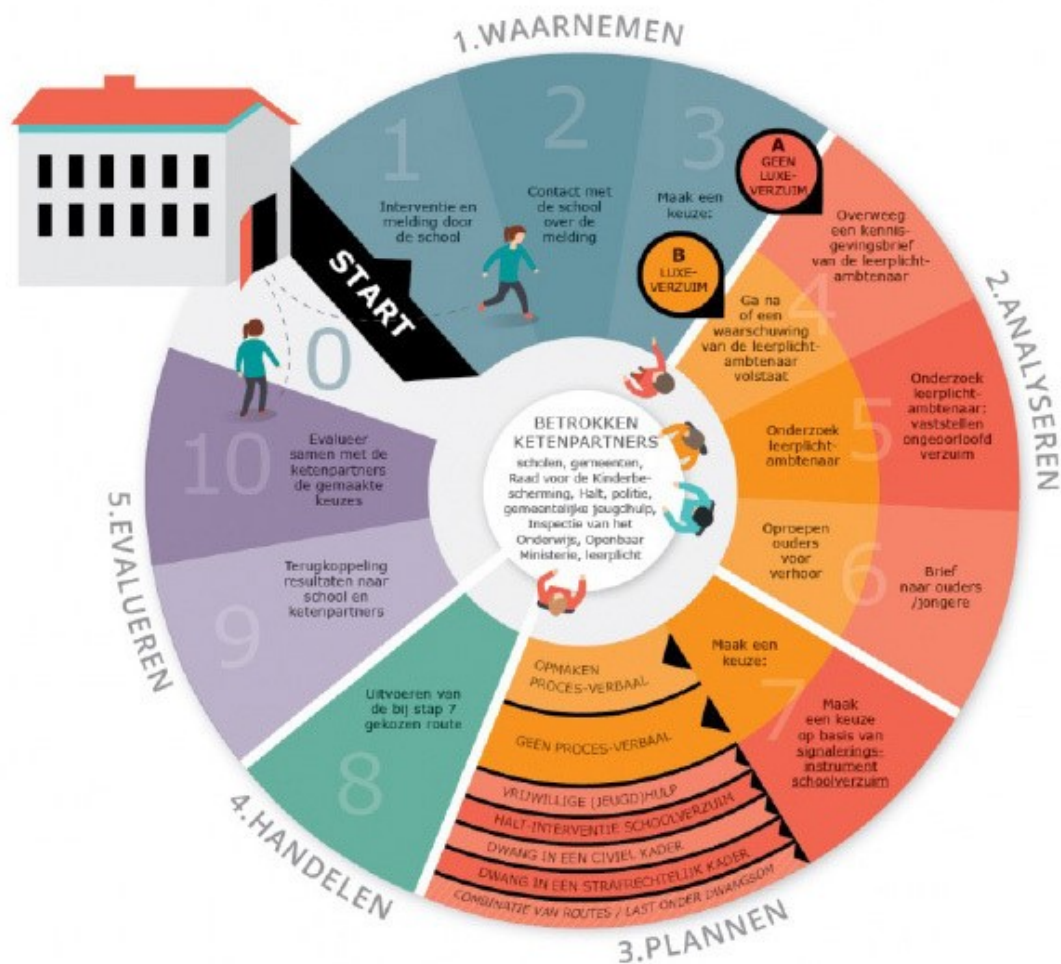
[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

Sinds 2017 is de MAS in gebruik als vervolg op de Strafrechtelijke Aanpak Schoolverzuim. Gezamenlijke visie van ketenpartners: Ingrado, Halt, het Openbaar Ministerie (OM) en de Raad voor de Kinderbescherming (Rvdk) hebben – in samenspraak met het ministerie van J&V– deze Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld vanuit de volgende gedeelde visie:

- Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma
- Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop • Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim
- De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus.

[Voorwoord](#)

[algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Aanpak Voortijdig schoolverlaten (VSV)

Met de aanpak VSV willen we voorkomen dat jongeren tussen de 12 en 23 zonder startkwalificatie van school gaan (voortijdig schoolverlaten). Zonder startkwalificatie hebben

jongeren namelijk minder kans op de arbeidsmarkt.

Jongeren gaan om verschillende redenen te vroeg van school. Vaak is het een combinatie van oorzaken die bijdragen aan de schooluitval, zoals:

- een verkeerde studiekeuze;
- liever geld willen verdienen dan op school zitten;
- persoonlijke en geestelijke problemen;
- niet dezelfde verwachtingen over de opleiding tussen school en de leerling of student.

Het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL), in opdracht van de gemeenten, draagt de wettelijke verantwoordelijkheid voor het aanpakken van VSV. Dit wordt gerealiseerd

door middel van het Doorstroompunt met behulp van doorstroomcoaches. Wanneer jongeren te vroeg de school verlaten of herhaaldelijk spijbelen, benadert de doorstroomcoach hen. Het hoofddoel is om voortijdige schoolverlaters weer terug naar school te begeleiden of naar werk te helpen. Bovendien ondersteunen we jongeren in kwetsbare positief (JKP) bij de overgang naar vervolgonderwijs of bij het vinden van een baan.

Het RBL werkt in het kader van de VSV-aanpak nauw samen met scholen, gemeenten en zorgorganisaties. Als terugkeer naar school geen haalbare optie is, begeleiden de doorstroomcoaches jongeren naar werk of andere dagelijkse activiteiten, zoals deelname aan zorgtrajecten of vrijwilligerswerk.

[Voorwoord](#)

[algemeen](#)

[Leerplicht](#)

[Doorstroompunt](#)

[Ontwikkelingen en Perspectief](#)

[Bijlagen](#)

Wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk'

Sinds 2019 stijgt het aantal jongeren dat zonder diploma hun school verlaat. In studiejaar 2021-2022 waren er 30.242 nieuwe voortijdige schoolverlaters. Om jongeren een goede ondersteuning te bieden van school naar werk, is het wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk' in voorbereiding van de ministeries van OCW en SZW. Januari 2026 zou de nieuwe wet in werking moeten treden.

Doel is om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven, zodat

zij uiteindelijk economisch zelfstandig kunnen zijn. De huidige RMC-functie (vanaf 2024 doorstroomfunctie) wordt uitgebreid naar jongeren van 23 tot 27 jaar zonder startkwalificatie.

Daarnaast krijgen scholen met name voor mbo niveau 1 en niveau 2 BOL een taak voor extra loopbaanbegeleiding tijdens de opleiding en tot een jaar na diplomering. Als laatste wordt de samenwerking versterkt tussen onderwijsinstellingen, RMC-functie (vanaf 2024 doorstroomfunctie) en de dienst Werk en Inkomen van de gemeente (uitvoering van de Participatiewet).

